

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN

Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čeku

Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—. — Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552.

Plačilo D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 21. marca 1922.

ŠTEV. 34.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din. 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

Carinski posredniki in špediterji.

Navadno se imena »carinski posrednik« in »špediter« stavijo v en koš in naši srbijanski bratje zovejo takozvane carinske posrednike kratkomo carinske špeditere ali samo šeditere. Zamenjavajo se očitno pojmi. Dočim je špediterstvo trgovska obrt, ki jo izvršujejo večinoma protokolirane tvrdke, je carinsko posredništvo (ali carinsko »špediterstvo«) obrt, ki so jo smeli po prejšnjih zakonih izvrševati špediterji ali kvalificirani carinski izvedenci, ne da bi jim bilo treba to posebno obrt posebno protokolirati, pač pa jim je bilo treba imeti za izvrševanje dovolilo ali koncesijo državne finančne oblasti.

To vse po prejšnjih zakonih in predpisih, kateri pa še vedno veljajo dokler se ne izdajo novi. Tudi po sedanjih predpisih je v veljavi slično. Špedicijske tvrdke vrše iste posle kakor poprej; morajo svojo špedicijsko ali komisijsko tvrdko zakonito protokolirati; s tem pa niso še pridobile pravice »carinskega posredovanja«, katero je po razširjenih srbjskih carinskih zakonih bistveno vse nekaj drugega, nego špediterstvo v pravem pomenu besede. Toobzirni carinski predpisi celo zabranjujejo takim špediterjem obavljanje carinsko-posredniških poslov pri carinarnicah, ako so brezpravni, t. j. ako niso ob enem carinski posredniki v smislu čl. 32 in 35 car. zak.

Carinski posredniki so torej po sedaj veljavnih predpisih stalež posebne vrste, ki ima sestavljati carinske deklaracije v imenu strank, ako jim jih te poverijo, zato ker so same nezmožne ali jim niso zadosti znani razni carino urejajoči predpisi. Carinska uprava zahteva, da se ti carinski posredniki tudi protokolirajo, gotovo samo le kot taki, ne pa kot špediterji, komisijonarji etc. Pravilneje bi se te vrste »posredniki« nazivali »carinski deklaranti«, kakor jih tozadevni predpisi semtertja tudi imenujejo. Mešajo pa tudi ti predpisi pojme špediter, posrednik in deklarant vse vprek tako, da v praksi izvajajo špediterji za se tudi pravico carinskega posredništva in carinskega deklarantstva. Po čl. 35 car. zak. vlaga namreč carinske deklaracije ali lastnik blaga sam, ali pa zanj priznani carinski posrednik (deklarant), nikakor ne špediter ali komisijonar ali kdorsibodi drugi. Po nekem odloku c. št. 17205 z dne 23. julija 1912 je carinarnicam sploh prepovedano sprejemati deklaracije, katere ni podpisal lastnik blaga sam ali priznani posrednik (deklarant).

Enako mora deklaracije ob izvozu vlagati in podpisavati edino le lastnik blaga ali pa od njega priznani carin. posrednik (deklarant). Razmerje in delokrog teh deklarantov je precej jasno določen v pravilniku o carinskih posrednikih (deklarantih), izdanem pod c. št. 48589 dne 21. jul. 1921. V tem pravilniku je strogo ustanov-

ljena razlika med pravim carinskim posredništvom (deklarantstvom) in odpremnimi špediterji. Po čl. 2. tega pravilnika smejo trgovske firme ali druge pravne osebe, ki se bavijo z odpremnimi špediterskimi posli, dobiti pravico carinskega posredništva (deklarantstva) le, ako namestijo za ta posel v svojem obratu en ali več oseb s pogoji, kateri usposobljajo po čl. 1. pravilnika takega carinskega deklaranta. Ako bi ostalo tako podjetje (trgovska firma, pravna oseba, odpremnisko špediterstvo) vsled izstopa ali kakršnegakoli drugega razloga brez takih kvalificiranih oseb, prestopa pravica posredništva (deklarantstva), če se v enem mesecu ne dokaže, da so vstopile nove osebe s potrebno kvalifikacijo.

Kakor je iz prejšnjega razvideti, so tudi po najnovejšem pravilniku o carinskih posrednikih (deklarantih) odpremni špediterji v obče izločeni iz poslov carinskega deklarantstva ter smejo izvrševati takšna pravila samo, če so izpolnili gotove predpisane pogoje. Kadar prestopajo ti pogoji, prenehajo tudi njih pravice. Poglejmo v prakso. V Ljubljani, na Rakeku, na Jesenicah, posebno pa v Mariboru, Zagrebu in drugod je mnogo odpremnih špediterjev. — Ne vemo sicer ali so vse te firme in podružnice zakonito protokolirane in ali plačujejo predpisane davke. Vemo pa z gotovostjo, da te firme nimajo nastavljenih deklarantov v smislu imenovanega pravilnika. Že zaradi tega nimajo dosledno pravico izvrševati carinsko-deklarantskih poslov.

Poleg teh špediterskih firm se je v navedenih mestih naselilo nešteto carinskih posrednikov (deklarantov), kateri pa ne nastopajo samo kot priznani carinski deklaranti, temveč tudi obavlja samo te »edino jim pripadajoče« posle, temveč nastopajo za jedno kot odpremni špediteri. Na tak način imamo čezštevilih špediterjev-deklarantov brez izpolnjenih pogojev in obenem neopravičenih deklarantov-spediterjev. Tako prvi, kakor drugi izvršujejo in tiste posle, do katerih niso opravičeni; drugi pa gredo prvim na roko, da jim podpisujejo deklaracije, za katere prvi niso opravičeni niti kvalificirani, obenem pa drugi odjemajo prvimi kliente ter opravljajo pridno špediterska dela, do katerih nimajo pravice!

Človek bi mislil, da si ti ljudje stopajo na prste kot neopravičeni konkurenti. Temu pa ni tako, temveč — dobivamo jih kot skupne bratce — složne in edine; samo gorje onemu, ki bi se jim drznil nasprotovati ter bi jim napovedal — pošteno konkurenco. Konjunktura je bila zanje menda dosedaj jako ugodna in sklenili so nekaj trust-monopol, ki naj bi centraliziral v njih rokah vse carinsko (in necar!) deklariranje, odpremanje itd. Toda zakoni se ne smejo izvajati po tej mentaliteti. Čudimo se le, da takozvana Generalna direkcija carin, ki povsod v svoji panogi uveljavlja prav krute in predpotopne predpise ter se zagriže v svoj formalizem kakor krviželjna pijavka v golega človeka, ne vidi (ali noče uvideti), da se ti neopravičenci rogajo njenim predpisom ali se jim

vsaj spretno izogibajo, da ti delajo »gšefte« in si polne žepe.

Ista carinska direkcija, dočim dopušča neopravičencem izvrševanje carinsko-deklarantskih poslov, jih pa odreja pravnim osebam in odpremnim podjetjem, ki so v to po pravilniku o carinskih deklarantih opravičene, po mednarodnim železniškem pravilniku pa izvrševati carinsko deklariranje dolžne. Tako se je južna železnica — katera je, poleg državne, največje odpremno-speditersko podjetje v naši državi — zaman potegovala za to pravico deklarantstva, katero ji je zajamčeno v imenovanem pravilniku za carinske deklarante. Dobi pa tako pravico vsak »deklarant«, kateri se je »učil« nekoliko časa pri kakemu priznanemu posredniku-deklarantu.

Ker se ji je lastno carinsko deklarantstvo neutemeljeno odreklo, rešila je južna železnica zadevo na drug, povsem pravičen in zakonit način. Nastavila si je namreč pogodbeno priznanega carinskega posrednika (deklaranta), kateremu izroča v deklariranje vse one pošiljatve, ki jih po § 65 mednarodnega železniškega pravilnika mora sama ocarinjevati t. j. one pošiljke, za katere odgovarja sama, ali ki so namenjene na postaje, kjer ni carinarnic. Tak način ocarinjevanja je pričela 1. decembra 1921 v Ljubljani, 1. februarja 1. l. na Rakeku in 15. februarja 1. l. tudi v Mariboru. V prvem in zadnjem mestu posluje kot tak priznani deklarant g. Just Piščanec, bivši dolgoletni upravnik ljubljanske carinarnice, dočim vrši deklarantstvo na Rakeku domača tvrdka Ševar, ki ima za to verziranega in kvalificiranega priznanega deklaranta.

Stvar se je obrnila v pravi tok in železnica kakor tudi stranke imajo pri tem izdatno korist, kajti železnici ni treba več biti zavisni od poklicanih in nepoklicanih špediterjev-deklarantov in deklarantov-spediterjev, strankam pa je zelo olajšano in pocenjeno dosedaj čezmerno drago carinsko carinjenje, katero so izvrševali ti večkrat imenovani »špediteri«. Upamo, da železnica ne obstane sredi započete akcije, marveč, da ta način carinjenja razširi tudi na druge svoje postaje, da tudi tam napravi tako zaželeni red in uvede normalne razmere.

Ta odločen korak obratnega ravnanja južne železnice je pa samoumevno naletel na hud odpor pri omenjenih špediterjih. Tem se zdi nečuvstvo, da hoče železnica izvajati svoje pravice in dolžnosti, ki jih ji nalaga pravilnik, katerih pa dosedaj ni mogla izvrševati, ker ji je to branila car. uprava sama. Gospodje špediterji so se v tem času, ko je železnica v carinskem oziru bila brezpravna, privadili polnih loncev, od katerih se sedaj le težko ločijo in nočejo, da jim kdo vanje pokuka, čeprav ima do tega vso pravico. V tej svoji oblastnosti in drznosti ropočejo sedaj proti južni železnici, češ, da — monopolizira carinsko deklarantstvo. Kakor slišimo so ti ljudje sklicali koncem m. m. v neko mariborsko pivnico protestni shod, katerega so se na komando morali udeležiti tudi njih nameščenci. Ti so ba je pri vsej stvari bili jako pasivni

ter se le pritožili, da te vrste »posrednikov« skrbijo pred vsem za lastne žepe in nenasitne bisage, dočim izjemajo prav po špeditersko ne samo svoje kliente, marveč tudi lastne nameščence. Uspeh shoda je bil, da so se odpeljale posebne deputacije k ministrstvu, Generalni direkciji carin in parlamentu. Alarmirali so vso beogradsko poročico, vse svoje strice in kume, naj vendar odvrnejo to »mrčez« — za njih nenasitne žepe. Bilo jih je, kakor pravijo, 36 teh špediterjev, kateri so v Beogradu ogorčeno nastopili proti tej zakoniti in povsem koristni »monopolizaciji« carinskega deklarantstva po južni železnici zahtevajoč, da se isto raje monopolizira v njih rokah, kakor dosedaj.

Znana je vsem križeva pot, ki jo je moral hoditi, kdor je imel opravka pri naših carinarnicah, pred vsem kruto in brezvestno postopanje naših carinarjev napram strankam. To postopanje je že zaslovelo po vsem omikanem svetu in naša demokratska Jugoslavija se pač lahko ponaša, da ima kot zaščitnike svojih carin — najbrezobzirnejše carinske organe. To brezobzirno formalnost so pa znali naši špediterji spraviti v svojo korist. Mamljiv denar in lahek zaslužek v njih rokah je često premamilo tudi malo vestne carinarje, da so jim skazovali razne usluge, katere sedaj odrekajo onim, ki jim te vrste »darove« ne nade. Ze večna je lajna po časopisju in v parlamentu proti korumpiranosti naših carinskih organov, kateri bi pač morali biti vzvišeni nad vsako podkupljivostjo.

S svojim hvalevrednim početjem se je južna železnica postavila obenem v boj proti tem nečastnim »turškim« običajem in uprav njegova zasluga bo, ako se te nesramne razvade odpravijo ali vsaj ublažijo. V tem hvalevrednem nastopanju ima brez dvoma za seboj vse dobromisleče, kojim je na srcu blagor države. Največjo zaslonbo bi pa morala zaradi tega obče-koristnega namesti v centralni in lokalni carinski upravi. Namesto te pa ima prave nasprotnike v carinskih organih samih. Kakor z iglami jo ti organi zbadajo ter uprizarjajo vsakovrstne škandale, da jo le ovirajo v njenem hvalevrednem nastopanju. Liki peklenske sile so se, kakor rečeno, spravili na to carinsko deklarantstvo južne železnice — špediteri, psevdospediteri in carinarji. Vprašamo: Zakaž? ...

Nekaj zgodovine o draginjskih naredbah.

Zadnje draginjske naredbe, ali kakor jih imenujemo, zakoni o pobijanju draginje, so povzročili celo morje komentarjev. O njih so dajali juristi svoja mnenja, radi njih so se sklicevali shodi, o njih so se polnile kolone domačega in inozemskega časopisja. Kritiziralo se jih je iz vseh vidikov, analiziralo skrbno vsako frazo, in trditi smemo, da so bila na primer naša občinska sodišča za pobijanje draginje široki masi, da ne govorim o trgovskih krogih, često gotovo dosti boljše znana, nego so pa naša redna sodišča. Pred vojno se je pač malo govorilo o zakonih za pobi-

janje draginje, vsekakor se niso odloki, ki so imeli isti smoter, tako komentirali, kakor se to dela danes. To bi mogoče vsililo posameznikom naziranje, da so draginjske ali slične naredbe predmet novjših, ali celo najnovjših, povojnih časov, da so jih povzročile sedanje anormalne razmere, da jih je povzročila v zadnjem času tako rapidno rastoča draginja. Res je, da so te naredbe posledica draginje, vsaj je njih cilj preprečiti ali vsaj zadrževati nagli porast cen, toda draginja ni fenomen novjših časov, ampak datira že izza starega veka, pojavila se je — lahko trdimo — tedaj, ko se je začelo gospodarstvo na široki denarni bazi. In ko se je pojavila draginja, pojavile so se tudi naredbe, ki so imele namen, da jo pobijajo.

Že stari Rimljani — da začnemo z dovolj staro epoko — že stari Rimljani so tožili in tarnali o veliki draginji. Odpolali so tudi svoje zastopnike k Dioklecijanu, da ga opozorijo na ta pojav, ter da ga prosijo, naj bi ukrenil vse potrebno, da se prepreči porast cen za žito. V mestu Rimu samem za časa Dioklecijana ni še bila draginja tako občutna, kakor v provinci, vsaj zgodovina tega posebno ne povdarja. No, Dioklecijan, ki je dobro poznal razmere podvrženih mu pokrajin, je skušal najti pripomoček za te, tedaj še nepojmljive pojave v dekretu, katerega je izdal kmalu po tem, ko so odšli zastopniki. Z dekretom so se natančno določile cene vsakega predmeta, bodisi življenjskih potrebščin, bodisi tudi drugih nepotrebnih predmetov. V dekretu so bile tudi določene cene za izvršitev posameznih del; v njem najdemo ceno za par sandalov, ceno za tuniko in še 23 drugih predmetov. Za one, ki bi se tem določbam ne pokorili, ki bi se teh cen ne držali, je bila določena smrtna kazen. In prelilo se je mnogo krvi — pripoveduje De Marchi — samo radi tega, ker je bila prodana grahova juha za višjo ceno, kakor je bilo to določeno v dekretu.

Za več stoletij pozneje, to je leta 1276, je imelo mesto Hamburg — kakor poroča Schmoller, — med drugimi pravicami kot nekaj čisto navadnega, tudi pravico, določati tarife za živila, za vino, za kruh. V privilegijah je bilo samo določeno, da mora »Burggraf« pred določanjem tarife zaslišati člane sveta. Ako pogledamo »Constitutio pacis generalis« iz leta 1281, bomo našli v njem prehodno mesto, ki pravi: v vsakem mestu in v vsakem okraju mora sodnik skupno z najstarejšimi, najboljšimi in najbolj spoštovanimi osebami stopiti pred cerkev, ter tam s prisego določiti cene in mezde za kovače, za tkalce, za krojače itd.; kdor bi sprejel več nego je določeno v postavitvi, plača sodniku, za vsakokrat, 72 penigov. Leta 1400 se ni smelo v Vidmu, kakor tudi ne v drugih večjih mestih, prodajati kruha in živil po višjih cenah, nego je bilo to določeno v dekretih magistratnih uradnikov.

Kakor vse italijanske republike in svobodne občine štirinajstega stoletja, tako si je postavila tudi municipalna oblast Trsta nalogo, da regulira zasebno podjetnost, da jo ščiti, da s previdnimi merami omeji potrebe meščanov. Njena ingerenca je šla tako daleč, da je celo določala uro, kedaj se sme začeti z delom in kedaj končati, kako se ima vršiti delo, kako blago je treba uporabiti in kako plačevati delavce. Tako je že tedaj municipij natanko določal cene vina, mesa, rib, kruha, obleke, obutvi, ter določil način, kako se naj obdeluje zemlja, sadijo drevesa, ter določal čas, kedaj se ima vršiti trgatve in pobiranje sadja. Javni funkcionarji so že tedaj nadzorovali mere, uteži, cene in kakovost blaga, ki se je prinašalo na tržišče. Nek spomenik iz štirinajstega stoletja priča, da je bilo določeno v statutu tržaškega municipija, da se plača čevljarju za par čevljev iz kozje kože sedem denarjev; za popravo podpetnikov in zakrpanje podplatov pa en groš. Javne mere so bile vklesane v kamen, na mestu, koje je bilo dobro vidno in koje so imenovali »sextarium«.

Papež Pavel III. je izdal 29. aprila 1549 dekret »in favorem inquilinorum et subinquinorum« (o zaščiti najemnikov in podnajemnikov), s katerim se je prepovedalo hišnim posestnikom zvišati najemnine. (Dalje prihodnjič.)

XXI. redni občni zbor Sl. trg. društva Merkur v Ljubljani.

V nedeljo, dne 19. marca t. l. ob 10. uri dopoldne se je vršil ob pičli udeležbi članov v društvenih prostorih XXI. občni zbor Slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

Gospod predsednik Al. Lilleg se je po imenovanju zapisnikarjev gg. Orla in Fr. Verbiča ter skrutinatorjev g. Adamiča in Zelezničarja, spomnil med letom umrlih članov, sporočil opravičbo g. seke. šefa ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka v Ljubljani, dvornega svetnika g. dr. Rud. Marna, ki se radi obilega dela občnega zbora ni mogel udeležiti in prečital pismo g. ravnatelja Ljubljanske kred. banke, društvenega blagajnika g. Krotke, ki radi večkratne odsotnosti iz Ljubljane, odlaga posle blagajnika. Na predlog g. predsednika izreče občni zbor neumornemu članu in blagajniku društva zahvalo, nakar je oddal g. Lilleg besedo g. tajniku društva »Merkur«, g. Francetu Golobu.

Gospodarsko-politični govor tajnika g. Fr. Goloba.

Dne 26. februarja t. l. je preteklo 20 let odkar sem tajnik društva »Merkur«. Danes mi je torej čast podati Vam dvajsetič poročilo o delovanju društva »Merkur« in sicer za poslovno leto 1921. Moja poročila so bila dosedaj vedno živahna in so podajala sliko o gospodarskem napredku naše ožje domovine. Pri teh poročilih sem stopal pred Vas vedno z zavestjo in ponosom ter sem bil še predno sem poročilo podal vedno prepričan, da bo poročilo našlo Vaše odobravanje.

Posebno lansko leto sem opisal gospodarski položaj v lepih slikah in z lepo perspektivo za bodočnost. Dovolite mi, da se tudi letos dotaknem vprašanja našega gospodarskega dela in gospodarstva v naši državi. Žal moram takoj uvodoma povdarjati, da so razni vzroki bili krivi, da se gospodarsko življenje v preteklem letu ni tako razvijalo, kot bi se bilo v danih prilikah lahko. Mesto napredka smo doživeli gospodarski poraz, ki nas navdaja z veliko skrbjo kaj prinese bodočnost. Tri leta smo že preživeli v novi svobodni državi, v katero smo se prostovoljno združili. Če pokličemo v spomin navdušenje, s katerim smo pozdravili našo novo domovino, moram sedaj konstatirati, da se je to navdušenje vsled nastalih razmer zelo poleгло. Navdušenje se je spreminilo v godrnjanje in zabavljanje čez državo ter so ostali samo še nekateri idealni rodoljubi, ki vedo ceniti svobodo, za katero jim je več kot za materialne koristi, pa tudi še to število idealnih rodoljubov se vsled spremenjenih političnih odnosov vedno bolj krči. To dejstvo mi nareka vprašanje po vzrokih, ki pospešujejo nezadovoljnost in ki ogrožajo naše gospodarstvo in naš obstoj. Potrudil sem se te vzroke sestaviti in po svoji moči obdelati ter tako merodajne kroge opozoriti, da odstranijo velikanske nedostatke, ki povzročajo nezadovoljnost in rekel bi, mrzno napram naši domovini in ki uničujejo gospodarsko silo naše države.

Če čitamo poročila o delovanju našega narodnega predstavništva, uvidimo, da se na gospodarskem polju v državnem zboru ni skoro nič sklenilo, kar bi pospeševalo naše gospodarstvo. Izdajale so se naredbe, ki so bile v največjo škodo našim gospodarskim prilikam. Semtertja je izšla tudi marsikatera dobra naredba, ki pa je bila z novo uredbo ukinjena. Vse to je povzročilo sedajni brezupen, gospodarski polo-

žaj. Nimamo gospodarskega sveta, nimamo železniškega sveta in nimamo delavnega sveta. Vse te institucije imajo druge države in njih sklepe državni zbori respektirajo in uvažujejo. A pri nas ni pojmovanja za gospodarsko delo. Kako o nas sodi vnanjost, kaže najbolje padec naše valute. Govoril sem z raznimi strokovnjaki, posebno tudi iz Švice ter jih vprašal za mnenja o naši državi. Iz vseh razgovorov sem posnel, da obstoja v gospodarskih in političnih inozemskih krogih nezaupanje napram naši državi. Tujci sicer vedo, da je naša država neizmerno bogata, tako na prirodnem bogastvu, rudah, poljedelstvu, itd. ter se jim zdi neverjetno, kako je sploh mogoče spraviti v sedanji položaj naše gospodarstvo. Pri tem povdarjajo tujci tudi politično stran našega jedinstva ter so mnenja, da tako ne more iti dalje. Naše razdrapanje razmere izrablja pa še posebej naš sosed in zaveznik Italijan, ki se trudi z vso svojo silo, da nas pred zunanjim svetom očrni in da nas gospodarsko izkorišča.

(Dalje prih.)

Naša izvozna trgovina.

Statistika našega izvoza v l. 1921, ki se je pred kratkem objavila in o kateri je prinesel naš list že dokaj izčrpna poročila, nam daje tudi zelo zanimivo sliko, ako si pogledamo številke našega izvoza z ozirom na različ. države in ako se hočemo orientirati v katere države se naše blago največ izvažja. Za razvoj trgovine posameznikov, kakor tudi za razvoj trgovine in vsega gospodarstva države v splošnem je zelo važno, da vemo s katero državo imamo največje gospodarske stike, v katere države uvažamo naše blago. Na podlagi teh podatkov se olajša kalkulacija, omogoča redna produkcija, kajti za producenta ter za trgovca je največje važnosti, da pozna tržišče, da ve kje in kako bo prilično mogel oddati svoje blago.

V naslednjem hočemo podati le splošen pregled držav, v katere smo izvažali in to z navedbo vrednosti izvoženega blaga in odstotkih, ki kažejo, kako so posamezne države participirale pri uvozu iz naše države. Po podatkih državne direkcije carin so izvozile iz naše države: Avstrija dinarjev 882,372.315 to bi bilo 35.86 % celokupnega izvoza; Italija 576,407.561 dinarjev ali 23.43 odstotkov; Nemčija dinar. 397,445.506 ali 16.15 odstotkov; Švica 169,101.530 dinar. ali 6.87 %; Grška 127,648.728 dinarjev ali 5.19 %; Čehoslovaška 100,762.656 dinarjev ali 4.10 %; Francija 40,783.849 dinarjev ali (1.66); Reka 36,945.200 dinarjev ali 1.50 %; Madžarska 29,889.001 dinarjev ali 1.21 %; od Italije okupirani kraji dinarjev 19,319.912 ali 0.79 %; Anglija 17,673.672 dinarjev ali 0.72 odstotkov; Turčija 17,511.998 din. ali 0.71 %; Egipt 9,142.663 dinarjev ali 0.37; Romunija 8,644.020 dinarjev ali 0.35 %; Bolgarija 6,494.035 dinarjev ali 0.26 %; Zedinjene države 5,154.373 dinarjev ali 0.21 %; Albanija 3,739.502 dinarjev ali 0.07 %; Belgija 1,544.729 dinarjev ali 0.06 %; Holandija 1,353.162 dinarjev ali 0.06 odstotkov; Japonska 1,315.058 dinarjev ali 0.05 %; Brazilija 598.200 dinarjev ali 0.02 %; Kitajska 303.650 dinarjev ali 0.01 %; Tripolis 256.250 dinarjev ali 0.01 %; Španija 166.450 dinarjev; Rusija 120.000 dinarjev; Tunis 81.500 dinarjev; Danska 74.293 dinarjev; Švedska 48.610 dinarjev; Algier 19.700 dinarjev; Norveška 11.000 dinarjev; skupni izvoz je znašal 2.460,737.562.

Da dobimo jasnejšo sliko o našem izvozu, moramo primerjati izvoz leta 1921 z izvozom v prejšnjih letih. Toda tudi to primerjanje nam ne bo nudilo preveč jasne slike, kajti valutne razmere so se tekom časa tako spremenile, da si ne bi mogli ustvariti čistega pojma samo na podlagi primerjanja vrednosti izvoženega blaga. Jasnejšo sliko o porastu našega izvoza dobimo, ako bomo tudi še primerjali letos izvožene kvantitete napram kvantitetam, izvoženim v

prejšnjih letih. V letu 1919 se je izvozilo iz naše države 263.847 ton in 144.246 komadov; v letu 1920 se je izvozilo 910.298 ton, 253.345 komadov; v letu 1921 pa 1.510.650 ton, 830.104 komadov. Iz tega vidimo, da je tudi kvantitativno naš izvoz znatno narasel. Vrednost v letu 1919 izvoženega blaga je znašala 686.845 milijonov dinarjev, v letu 1920 je znašala vrednost izvoza 1.320.606 milijonov dinarjev, a v letu 1921, kakor že rečeno 2.460,737.562 dinarjev. Da zamoremo boljše kolkulirati, vzemimo si kot bazo povprečni tečaj švicarskega franka v zadnjih treh letih. Našli bomo, da je znašala vrednost izvoženega blaga v letu 1919 164.052 milijonov švicarskih frankov, leto 1920 326.903 in leto 1921 845.354 milijonov švicarskih frankov. V letu 1921 je tedaj vrednost izvoza v švicarskih frankih napram vrednosti izvoza v letu 1920 narasla za okoli 9.5 %, a če računamo vrednost v dinarjih, tedaj je vrednost izvoza v letu 1921 narasla napram oni v letu 1920 za 83 odstotkov.

Po vrednosti je znašal izvoz v Avstrijo v letu 1920 42.67 %, v letu 1921 pa 35.86 %, v Italijo v letu 1920 26.98 % in v letu 1921 23.43 %, v Nemčijo v letu 1920 7.52 % in v letu 1921 16.15 %, v Švico v letu 1920 3.68 % in v letu 1921 6.87 %, na Grško v letu 1920 4.57 % in v letu 1921 5.19 %, na Čehoslovaško v letu 1920 5.12 %, v letu 1921 4.10 %, v Francijo v letu 1920 3.13 % in v letu 1921 1.66 %, na Madžarsko v letu 1920 2.14 % in v letu 1921 1.21 %. Kakor je razvidno iz navedenih števil, je naš izvoz v Nemčijo in Švico porastel, a padel je izvoz v Avstrijo, Italijo in Čehoslovaško.

Stroje za špičenje svinčnikov.
THE REX CO., LJUBLJANA.

Trošarine prosto kuhanje žganja.

(Nadaljevanje.)

5. Odmera časa za kuhanje, če se kuha dvakrat.

Ako želi družina kuhati žganje v dveh časovno ločenih obrokih (torej ne iz dveh ali treh snovi posebej druga za drugo), se izračunava čas kuhe po številu hektolitrskih stopenj, ki jih sme skuhati v eni proizvodni dobi, in po dnevni proizvodnosti uporabljene žgalne priprave.

V eni proizvodni dobi sme družina skuhati: če ima 1 do 4 članov, 25 hektolitrskih stopenj; če ima 5 do 8 članov, 50 hektolitrskih stopenj; če ima 9 do 12 članov 75 hektolitrskih stopenj; če ima 13 ali več članov, 88 hektolitrskih stopenj alkohola.

Število hektolitrskih stopenj alkohola, izdelanih v 24 urah, dobimo, če pomnožimo dnevno proizvodnost žgalne priprave s pridobitkom alkohola, določenim za predelavano snov.

Dnevna proizvodnost vsake posamezne žgalne priprave je izračunana v »zapisniku o pregledu žgalne priprave« (zapisniku o ugotovitvi), ki ga hrani posestnik te priprave. Pridobitek alkohola za posamezne snovi je naveden v 2 odstavku.

Če hočemo izračunati število hektolitrskih stopenj alkohola, ki so se izdelale v izvestnem številu dni, pomnožimo zmnožek iz dnevne proizvodnosti in pridobitka alkohola s številom dni, ko se je kuhalo. Če se ni kuhalo cele dneve, temveč skozi dneve in ure, pomnožimo število hektolitrskih stopenj alkohola, izdelanih v 24 urah, s številom ur, ko se je kuhalo, in zmnožek delimo s 24.

V lažje razumevanje naj služi tale primer:

Družina z 9 člani je prijavila, da želi kuhati žganje dvakrat. Prvič kuha žganje iz sliv na navadni žgalni pripravi, katere kotel drži 70 litrov (dnevna proizvodnost 3.7 hl) skozi 2 dni. Število izdelanih hektolitrskih stopenj alkohola se izračuna: 3.7 hl (dnevna proizvodnost) × 4 stopnje

(pridobitek alkohola za slive) $\times 2$ dni = 29.6 hektolitrskih stopenj. Družina ima pravico proizvesti v celi proizvodni dobi 75 hektolitrskih stopenj, zato ji ostane za drugo kuho še 45.4 hektolitrskih stopenj. Ako prijava ta družina trošarine prosto kuho drugič iz hrušk, se izračuna čas kuhe tako-le: 3.7 hl (dnevna proizvodnost) $\times 2$ stopnji (pridobitek alkohola) = 7.4 hektolitrskih stopenj v 24 urah ali 0.3083 stopnje v eni uri. Ker sme družina proizvesti še 45.4 hektolitrskih stopenj se določi čas za drugo kuho z $(45.4 : 0.3083) = 147$ urami.

Če kuha družina obakrat snovi, za katere je določen enak pridobitek alkohola n. pr. enkrat vino in enkrat slive na isti žgalni pripravi, se more izračunati število žgalnih ur za celo proizvodno dobo naenkrat. Kolikor se niso porabile prvič, se smejo porabiti drugič.

Število žgalnih ur za celo proizvodno dobo se izračuna najhitreje, če se deli v nastopni tabeli navedeno sorazmerno število z dnevno proizvodnostjo dotične žgalne priprave, izraženo v hektolitrih.

Sledi tabela!

Število hektolitrskih stopenj	Sorazmerno število za pridobitek alkohola, določen s		
	4	2	1 1/4
	stopnjani		
25	150	300	480
50	300	600	960
75	450	900	1440
88	528	1056	1680

Družini, ki sme izdelati 75 stopenj alkohola, se sme dovoliti za kuhanje žganja iz hrušk in vinskih tropin v 2 časovno ločenih razdobjih, če znaša dnevna proizvodnost žgalne priprave 2.3 hl (navaden kotel od 43 ali 44 l) tako-le:

900 (sorazmerno število za 75 hektolitrskih stopenj pri hruškah) : 2.3 (hl) = 9000 : 23 = 391.3 ali okroglo 391 ur (16 dni 5 ur).

Razlika med računom, če se kuha enkrat in računom, če se kuha dvakrat v eni proizvodni dobi, je včasih precejšnja. Tako bi smela prej omejena družina pri enkratnem kuhanju kuhati hruške 402 ure (pri 43 litrskem kotlu) najmanj pa 393 (pri 44 litrskem kotlu). Družina je torej, če kuha dvakrat za najmanj 2 uri na slabšem, kakor če bi kuhala samo enkrat. Če gre v tem primeru za 43 litrski kotel, se poveča diferenca na škodo družine na polnih 11 ur.

Nasprotno je družina znatno na boljšem, ako kuha dvakrat, če uporablja kotel s prostornino pod 40 litrov, in nekoliko na boljšem tudi, če uporablja kotel s prostornino nad 80 litrov.

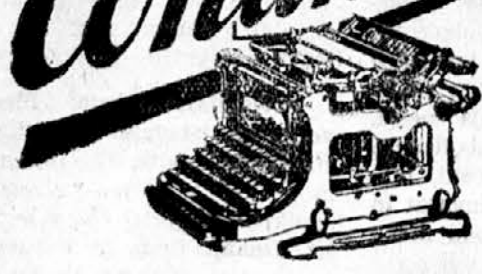
(Dalje prih.)

Izvoz in uvoz.

Uvoz soli. Povodom netočnih vesti o odobravanju uvoza soli izjavlja Uprava monopolov z rešenjem ministrskega sveta, da je od 20. junija prepovedano privatnikom uvoz soli. Po istem rešenju se je smel uvoz soli dovoliti samo onim osebam, koje so dokazale, da so kupile sol pred objavo prepovedi uvoza in so zahtevale odobrenje uvoza najdalje v 20. dneh po objavi prepovedi t. j. do 25. julija prošlega leta. Do tega roka se je javilo samo 16 oseb. Uprava monopolov je na podlagi predloženih dokumentov odobrila 15. osebam uvoz soli, razven tem ni uprava dovolila nobenemu drugemu uvoza soli.

Posledice uvoza žita. Vsled uvoza žita v Novem Sadu so cene za koruzo znatno padle. Ista tendenca se opaža tudi pri drugem žitnem blagu. Vzrok padanja cen je iskati v uvozu živil iz Rumunije. Različni spekulantni so v nadi na dviganje cen spomladi, zadrževali in gromadili žito v skladiščih, toda uvoz žita iz Rumunije jim je prečrtal račun.

Prevoz rumunskega mesa. Z odlokom ministrskega sveta se je po predlogu ministra za poljedelstvo in vode dovolilo prevoz govejega mesa iz Rumunije čez našo državo. Pošiljatev mora imeti spričevalo o izvoru ter veterinarsko spričevalo. Vse te pošiljke pojdejo preko Zombolje.

Continental

je najboljši pisalni stroj!

Ant. Rud. Legat

specijalna trgovina s pisalnimi stroji
in pisarniškimi potrebščinami.

Samoprodaja pisalnega stroja
»CONTINENTAL« za vso Slovenijo.

Lastna delavnica za popravila pisalnih strojev vseh sistemov.

Telefon 100 in 97 **Maribor** Slovenska ulica št. 7.

Cenik in prospekt brezplačno.

Bolgarska izvozna trgovina. Glavni izvozni predmet Bolgarije je tobak. Med drugim se je v prvih 4 mesecih 1921 izvozilo: sirovega tobaka za 9,946.970 kg a 289.9 milijonov levov, koruze 17,361.758 kg a 59.2 milijonov levov; žita 6,100.777 kg a 15.1 milijonov levov; pšenične moke 3,381.206 kg a 23.7 milijonov levov; sirovih, neizdelanih kož pa 131.633 kg a 8.2 milijonov levov; vožno olje za 365 kg a 6.9 milijonov levov; različne vrste semen 660.546 kg a 5.3 milijonov levov; surove svile 30.025 kg a 4.8 mil. levov; alkohola za 139.076 a 4.4 mil. levov; ječmena za 966.296 kg a 4.3 mil. levov; premoga za 3.449 ton a 4.3 mil. levov; lesa za 2,410.292 kg a 3.6 mil. levov; perutnine 85.364 komadov a 2.5 mil. levov; jaje 46.951 kg a 1.3 mil. levov itd. Celokupen izvoz za prve štiri mesece je znašal 52,840.329 kg. Temu nasproti stoji uvoz, ki iznaša za isto periodo 54,225. 654 kg.

Popravek italijanske izvozne prepovedi. Carinski uradi so pooblašteni, da smejo v lastnem delokrogu dovoliti izvoz: 1. ječmena, 2. raztopljene svinjske masti in 3. svežega posnetega mleka.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Zakon o melasi. »Službene Novine« prinašajo nov zakon z dne 26. februarja 1922 o zabrani, uporabi in razdelitvi melase, ki se glasi: člen 1. Melasa se smatra kot predmet, ki stoji že pod zabrano. Določanje uporabljanja melase, kakor tudi določanje cene za melaso spada v delokrog Generalne direkcije posrednih davkov. Člen 2. Ta zakon zadobi moč od dneva objavljenja v »Službenih Novinah« in nadomesti rešenje ministra financ z dne 16. novembra 1920, br. 11.949 iz spiskov naredb ministrstva financ br. 33, objavljenih v »Službenih Novinah« br. 195-1921.

Dolgori naših trgovcev češl. dobaviteljem. Na jugoslovansko-češkoslovaški trgovinski anketi v Pragi, dne 15. tega meseca, ki jo je sklicalo vodstvo praškega vzročnega sejma, se je vršilo posvetovanje tekst. industrijev obeh držav, pri katerem se je dosegel sporazum tako, da ostane poravnanje čeških zahtev prepuščeno direktnim sporazumom med dobavitelji in odjemalci, ker morejo le prvi sami presoditi v koliko naj popustijo v posameznem slučaju svojim odjemalcem.

Cena za sladkorno repo. Med tovarnarji sladkorja in producenti sladkorne repe na Češkoslovaškem se je sklenil dogovor glede enotne cene za sladkorno repo. Cena za repo se je fiksirala za prihodnjo sladkorno kampanjo v znesku 17 češkoslovaških kron za kvintal.

Madžaro-angleški trgovinski odnosi. Pod vodstvom ravzatelja Aleksandra Baneth je odpotovalo večje število članov madžaro-angleške trgov. zbornice v Anglijo, da pospeši trgovske stike med tema dvema državama.

Industrija.

Zakup državne einkarne v Celju. Z rešenjem ministra šum in rudnikov z dne 7. februarja 1922, št. 309 se bo odala državna einkarna v Celju v zakup, in to za dobo 40 let. Ofertalna licitacija se bo vršila dne 24. aprila 1922 ob 11. uri popoldne v Generalni rudarski direkciji v Beogradu. Detaljne pogoje zamorejo vpogledati interesi vsaki delavnik od 11. do 12. ure predpoldne

pri Osrednjem uradu državnih montanističnih obratov v Ljubljani.

Tobačna tovarna v Rigi. Delniška družba »Laferme« misli ustanoviti v Rigi veliko tobačno tovarno. Pooblašenci družbe se nahajajo v Rigi, da se seznanijo z razmerami. Tovarna družbe »Laferme« v Beogradu je uničena in lastniki se moramo pri sedanjih razmerah obnoviti. Družba je ustanovila tudi v Revalu tobačno tovarno, ki se že nahaja v obratu.

Ruska naročila lokomotiv v Nemčiji in na švedskem. Kakor poroča ruski dnevnik »Pravda« je ruska železniška misija, ki se nahaja v Nemčiji naročila v Nemčiji 700 in na švedskem 1000 železniških strojev. Od teh je bilo že dostavljenih in pripeljanih v Rusijo iz Nemčije 85 in iz švedskega 50. Na podlagi pogodb so nemški in švedski stroji izdelani po istih modelih, koje so napravili ruski inženjerji.

Denarstvo.

Likvidacija Avstro-ogrsko banke. Kakor čujemo, imamo na podlagi likvidacije računov avstro-ogrsko banke dobiti od iste 25 milijonov zlatih kron, ki se baje v kratkem izplačajo in preneso v blagajno Narodne banke. Ta svota znaša približno 1 milijardo in 125 milijonov jug. kron.

Generalna banka za trgovino in industrijo. V Beogradu se je nedavno osnovala Generalna banka za trgovino in industrijo. Nje osnovna glavica znaša 5,000.000 D. Banka bo služila pospeševanju trgovine in industrije, ter je že začela poslovati.

Angleško posojilo Češkoslovaški. »Narodni listi« javljajo: Posojilo v iznosu 10 milijonov funtov, koje bo dal angleški finančni konzorcij češkoslovaški vladi bo dolgoročno. Za vrnitev posojila bo določen 28 do 30 letni rok. Podelitev tega posojila je velikega pomena, ker poveča interes inozemstva za Češkoslovaško, kar je najbolj razvidno iz porasta češkoslovaške krone. Glavna prednost tega posojila je dolgoročnost, ker se bodo gotovo uravnale že mnogo prej nego bo posojilo zapadlo, evrop. valute v sličnem razmerju, kakor so bile pred vojno.

Varčevanje v angleškem proračunu. Angleški proračun predvideva skrčenje izdatkov za približno 90 milijonov angleških funtov. Posledica tega bi bila odpušitev približno 250.000 državnih uradnikov in nameščencev, ki so danes odveč in kateri bi morali posvetiti svoje sile gospodarsko produktivnemu delu. Med temi je 65.000 oficirjev in vojakov, oziroma mornarjev, pripadajočih vojski in mornarici; 60.000 policijskih organov, državnih nadzornikov itd.

Romunski državni dolg. Suglasno podatkom romunskega finančnega ministrstva, je znašal državni dolg Romunije dne 1. aprila 1921: notranji konsolidirani dolg je znašal 2.733.862.452 lejev; notranji fluktuantni dolg je znašal 12.150.000.000 lejev; konsolidirani dolg inozemstvu je znašal 1.552.145.877 lejev; fluktuantni dolg napram inozemstvu je pa znašal 2.875.284.481 lejev, ali skupno 20.311.293.311 lejev.

Podpis bolgarskega posojila. Po poročilih je doseglo podpisovanje prve serije 6 in pol odstotnega notranjega posojila v Bolgariji iznos 120 milijonov levov. S tem je določen znesek 100 milijonov levov že prekoračen.

Carina.

Vloge za carine prosti uvoz. Spedijska družba »Balkan« v Beogradu, Ka-

radjordjevičeva ulica 30 naznanja, da sprejema tudi vse vloge, ki jih naslovljajo interesi za carine prosti uvoz na ministrstvo trgovine in industrije. Trgovska in industrijska podjetja osobito v Sloveniji pošiljajo večkrat svoje uradnike s takimi vlogami osebno v Beograd. Ti so večkrat primorani čakati tam dalj časa na rešitev vloge, kar je seveda združeno z ogromnimi stroški. »Balkan« računa za taka posredovanja honorar, ter eventuelne izdatke v gotovini, ki so pa v primeri s stroški, katere imajo oni, ki pošiljajo svoje uradnike v Beograd, malenkostni.

Carinska odredba v Avstriji. Vsa carina se bode odslej plačevala v zlatu. Blagu, pri katerem se do sedaj carina ni plačevala v zlatu, se nastavi povisek od 200 po 100. Minister finance predlaga, naj bi se novi carinski zakon zgotovil že pred Veliko nočjo vsaj v odboru.

Ruska carinska tarifa. V Rusiji je z dne 15. februarja stopila v veljavo nova carinska tarifa za blago, ki se uvaža iz zapadne Evrope. Živila, poljedelski stroji in najvažnejše potrebščine so carine proste; produkcijska sredstva so postavljena pod znižane postavke.

Promet.

Spremembe železniških tarifov. Z dnem 1. marca 1922 se uveljavlja dodatek II. k avstrijski železniški tarifi za robo, del I., B, veljavni z dne 1. nov. 1921. Ta dodatek vsebuje spremembe, spopolnitve in popravke določb in klasifikacije robe, nadalje poviške postranskih pristojbin v odseku D. te tarife.

Omejitev železniškega prometa. Zaradi carinskih težkoč ukinja se s takojšnjo veljavo (16. marca) sprejemanje vseh onih pošiljk, ki naj se ocari nijo na Rakeku v prvi vrsti živine, mesa itd. Že sprejeto se ustavi in da odpošiljateljem na razpolago.

Popravila naših železniških strojev. Kakor se čuje, je prišlo med našo vlado in ravnateljstvom ogrskih državnih železnic do sporazuma, na podlagi katerega bode zadnja prevzela okoli 400 naših strojev v popravilo. Kot nekako rekompensacijo da naša vlada ogrski vladi dovoljenje za izvoz briketov, karbida in stavbenega materiala, odgovarjajoč iznosu popravka naših strojev.

Jadranska plovdba. Te dni se je vršil v prostorih Jadranske banke v Splitu letni občni zbor parobrodne družbe »Dalmatia«. Uprava družbe je poročala o poteku pregovorov za fuzijo družbe z ostalimi parobrodarskimi družbami države v novo družbo »Jadranska plovdba«, ter je stavila predlog, da se fuzija odobri in čim prej izvede in to na željo vlade, ki ji postavi to kot predpogoj za redno subvencioniranje. Nova fuzionirana družba bo vršila plovo ne samo nad pristanišči Jadranskega morja, ampak tudi v Sredozemskem morju. Zbor je sklenil soglasno predlogu uprave.

Poljsko-ukrajinska železniška pogodba. Nad Poljsko in Ukrajino se je dne 28. februarja sklenila železniška pogodba, ki je velike važnosti. Podrobnosti v tej pogodbi niso še znane.

Kmetijstvo.

Tobačni ekstrakt za poljedelstvo in kot zdravilo za živino se kupuje odslej samo neposredno v tobačnih tovarnah. Cena istemu je sledeča: v posodi po 5 kg neto 30, v barelih po 100 kg oz. 200 kg. Neto 400 D odnosno 800 D.

Razno.

Zakaj se ne prepove izvoz sirove kože? V državi imamo dovolj tovarov za predelovanje sirovih kož v obične kože za navadno obutev, a imamo še več tovarov, ki predelujejo finejšo kožo, zato bi bilo koristno, da se prepove izvoz posebnih ovčjih, kozjih in telečjih kož. Zgodi se, da ostajajo domače tovarne brez kože za predelovanje, ker se preveč izvažajo in da se nam bodo vrnille kože, katere sedaj izvažamo, iz inozemstva za visoke cene.

Zabranjen vhod madžarskih podanikov. Ker ni dala madžarska vlada satisfakcije povodom incidenta s podpolkovnikom Iličem v Pečuju je ministrstvo zunanjih del prepovedalo madžarskim podanikom upotovanje v teritorij Jugoslavije.

Žetva v Kanadi. Mednarodni institut v Rimu javlja, da je toletna žetev pšenice v Kanadi za 10 milijonov kvintalov boljša nego žetev v preteklem letu. Ceni se, da je letošnja svetovna žetev pšenice za 7 odstotkov boljša nego je bila žetev preteklega leta, med tem ko je žetev riža za 37 odstotkov boljša, a bombaževa za 36 odstotkov. Koruzna letina je bila za 2,8 odstotkov slabša letos nego lani, a letina za sladkorno repo celo za 3 odstotke slabša letos nego lani.

Casnikarski kongres. Po definitivnem poročilu Centrale udruženja novinarjev v Beogradu bo kongres jugoslovanskih časnikarjev letos v Subotici, a Subotički sekciji Jug. udruženja novinar-

jev je pripušeno, da določi termin. Po tem se bo vršil kongres že 24. maja t. l. Radi primanjkanja stanovanj se je opustilo prvotni načrt, da bi se vršil kongres istočasno s sokolskim zletom. Otvoritev kongresa bi se vršila v sredo 24. maja, nadaljevanje kongresa pa v četrtek 25. in petek 26. maja. V soboto 27. in nedeljo 28. maja bi bili časnikarji gostje mest Sombora in Novega Sada, in potem bi se razšli na svoja mesta. Razen banketa, kojega bi v Subotici priredila mestna občina in meščani, bila bi na Paliću velika narodna slavnost in mogoče bo one dni tudi konjska dirka Subotičkega kola jahačev.

Tržna poročila.

Novi sad. Pšenica banatska je zaključena 1700. Za ječmen je bila ponudba 1350. Koruza Novi sad zaključena po 1250, za koruzo Beg zaključeno po 1210. Ostalo vse brez zaključka in ponudbe.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavlja ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred Lkofijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Gumi za cepljenje trt.

Prvovrstni: kg 650 K, 5 kg a 600 K, se dobi pri tvrdki Stane Kastelic, Novomesto, Kastelečeva ulica 112.

Chicago: pšenica za maj 134 (132.25), za julij 115.50 (115), koruza za maj 61.25 (60.75), za julij 64 (63.20), oves za maj 38.12 (38.37), za julij 40.12 (40.25), rž za maj 102.87 (104), za julij 92.12 (92). — Mast za marc 10.75 (10.72.50), maj 10.90 (10.85), svinjsko meso 20 (20), slanina 10.25—12 (10.25—12), težke svinje 10—10.30 (10.30—10.55).

Kolonijalno blago. Sladkor. New-york: centrifugalni 3.86 (3.86—3.98). — Hamburg: marca 17 (18), april 17 (18), maj 17.20 (17.60). — Praga: Kristalni sladkor 5 in četrt čK, v kockah 6 in četrt. Dunaj: Cena je v enem tednu poskočila za 160 kron po kg ter se plača kg 960 kron.

Jajca na ljubljanskem trgu prodajajo po 4 K do 4.50 K komad. Pričakuje se še nadaljni padec cen.

Cene jaje v Nemčiji. Cene jaje na debelo (za 1000 komadov) so sledeče: šle-

zijska jajca 2700 do 2800 mark, oldenburška 2750 do 2850 mark, bavarska 2650 do 2700 mark.

Hmelj.

Hmeljska svetovna letina. Svetovna hmeljska produkcija znaša v letu 1921 okoli 349.300 starih centov (po 50 kg) proti 461.000 starih centom v letu 1920. Lanski hmeljski pridelek je nazadoval proti letu 1920 za 11.700 starih centov.

Kože:

Kože. — Moravska Ostrava. Kože od junca do 24 kg 11.20—11.40 Kč, od 25—29 kg 12.30, od 30—39 kg 14, od 40 kg dalje 13.40. Kravje kože: do 24 kg 10, od 25—29 kg 9.20, od 30—39 kg 10.10, od 40—49 kg 9.20. Volovske kože: do 24 kg 10, dalje 10.40, 10.20, 10.10. Bikove kože: do 24 kg 9.30, dalje 9.30, 9.60, 7.60, picko 50 kg 6; madžarska koža 8, telečja do 3 kg 11, od 4—5 kg 20, od 5—6 kg 19, od 6 kg dalje 15 Kč.

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51) Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica šte. 3.

Ustanovljeno leta 1896

Ustanovljeno leta 1896

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Žice in kablje za električne spoje iz bakra in iz aludura, vseh vrst izolacije, **žice za dinamo**, žične jeklene vrvi in **gumijevе cevi** po originalnih tvorniških cenah iz tovarne **FELTEN & GUILLEUME**

Generalno zastopstvo **„ORBIS“**, tržište uzoraka industrijalne robe d. d. ZAGREB, Paromilinske cesta 1.

Telefon 10, 12—30.

Brzjavi: »Orbis«.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

OFICIJELNI ŠPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Rakek, Trst, Wien. Raznovrstne spedicije.

BALKAN

d. d. za mednarodne Transporte.

Reekspedicije. - Preselitve s pohištvenimi vozovi. - Zaccari-nanja, carinska agentura.

Jadranska banka — Beograd

Delniška glavnica: Din 30,000.000.—. Rezerve: Din 15,000.000.—.

Podružnice:

Celje, Caytat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzjave: **Jadranska.**

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street

New York City.

Važno
za davkoplačevalce!

Učna knjiga dvostavnega in ameriškega knjigovodstva v slovenskem jeziku. Izdal Zasebni učni zavod

Legat v Mariboru.

Dobiva se v vseh knjigarnah. Neobhodno potrebno za trgovca, obrtnika, tovarnarja in knjigovodja.